

OPOREZIVANJE KAPITALNIH DOBITAKA

Sadržaj

1.	Općenito.....	3
2.	Oporezivi primici.....	3
3.	Što se smatra otuđenjem finansijske imovine?	3
4.	Što se ne smatra otuđenjem finansijske imovine?	4
5.	Ne podlježe oporezivanju	4
6.	Porezni obveznik	4
7.	Prijava u registar poreznih obveznika	4
8.	Utvrđivanje i plaćanje poreza	4
8.1	Primjer 1.....	5
9.	Izvješćivanje Porezne uprave - popunjavanje JOPPD obrasca i univerzalnog naloga za plaćanje	5
a)	Popunjavanje JOPPD obrasca na temelju Primjera 1.....	6
b)	Popunjavanje univerzalnog naloga za plaćanje.....	8
10.	Evidencija finansijske imovine	9
11.	Uloga finansijskih posrednika/SKDD-a	9
12.	Međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ...	10
13.	Godišnja prijava poreza na dohodak	10

1. Općenito

Dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka čini razlika između ugovorene prodajne cijene odnosno primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti financijske imovine koja se otuđuje i nabavne vrijednosti.¹ Kapitalni gubici mogu se odbiti od kapitalnih dobitaka ako su ostvareni u istoj kalendarskoj godini. Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza je porezni obveznik - fizička osoba, stjecatelj primitka u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu (ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno). Oporezivanje kapitalne dobiti primjenjuje se pri otuđenju financijske imovine stečene nakon 01. siječnja 2016.

2. Oporezivi primici

Oporezivim primicima smatraju se primici od otuđenja financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda odnosno primici od:

- a) prenosivih vrijednosnih papira i strukturiranih proizvoda, uključivo i udjela u kapitalu trgovačkih društava i drugih vrsta udruživanja čiji je način raspolažanja udjelima usporediv s takvim društvima (npr. ulaganja u portfelje)
- b) instrumenata tržišta novca (npr. trgovanje kriptovalutama – bitcoin, litecoin, ethereum i dr.)
- c) jedinica u subjektima za zajednička ulaganja (npr. investicijski fondovi)
- d) izvedenica i/ili
- e) razmjernog dijela likvidacijske mase u slučaju likvidacije investicijskog fonda te ostali primici ostvareni od vlasničkih udjela u slučaju likvidacije, prestanka ili istupa.

3. Što se smatra otuđenjem financijske imovine?

Prodaja, zamjena, darovanje i drugi prijenos financijske imovine.

¹ Ako dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka nije utvrđen/prijavljen po tržišnim cijenama, Porezna uprava je ovlaštena nekom od metoda procjene utvrditi tržišnu vrijednost otuđene financijske imovine.

4. Što se ne smatra otuđenjem financijske imovine?

5. Ne podliježe oporezivanju

- Otuđenje financijske imovine nakon dvije godine od dana nabave/stjecanja
- Otuđenje između bračnih drugova, srodnika u 1. liniji i drugih članova uže obitelji
- Otuđenje u svezi razvoda braka ili nasljedivanja financijske imovine

6. Porezni obveznik

Obveznik obračuna poreza, izvještavanja Porezne uprave, te vođenja propisane evidencije je fizička osoba – imatelj financijske imovine.

Porezni obveznik može ovlastiti investicijsko društvo, kreditnu instituciju koja obavlja investicijske usluge, nekog drugog financijskog posrednika² ili Središnje Klirinško depozitarno društvo (SKDD) da u njegovo ime i za njegov račun obavlja gore navedene poslove.

7. Prijava u registar poreznih obveznika

Porezni obveznik dužan je izvršiti upis u registar obveznika poreza na dohodak u roku od 8 dana od dana ostvarivanja prvog dohotka od kapitala (kapitalnog dobitka). Navedeno vrijedi i za ostvarivanje kapitalnih dobitaka iz inozemstva. Npr. ako je porezni obveznik stekao dohodak od kapitala izravno iz inozemstva 15.01.2018., obvezan je do 23.01.2018. izvršiti upis u registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

8. Utvrđivanje i plaćanje poreza

Porezni obveznik - fizička osoba je obvezna porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka obračunati, obustaviti i uplatiti do kraja veljače tekuće godine za sve dobitke ostvarene u prethodnoj godini.³ Porez se plaća na sve kapitalne dobitke umanjene za ostvarene kapitalne gubitke u istoj kalendarskoj godini (pod uvjetom da se kapitalni gubici odnose na imovinu stečenu nakon 01.01.2016.

² Financijskim posrednikom se sukladno odredbama čl. 70. st. 7. Zakona o porezu na dohodak smatraju investicijsko društvo i kreditna institucija koja obavlja investicijske usluge, aktivnosti i pomoćne usluge kako je određeno zakonom koji uređuje poslovanje na tržištu kapitala, subjekt za zajednička ulaganja, društvo za upravljanje, osoba koje temeljem ugovornog odnosa upravljuju financijskom imovinom poreznog obveznika, financijska organizacija ili institucionalni investor.

³ Iznimno, u slučaju kapitalnih dobitaka od otuđenja udjela u kapitalu trgovачkih društava koji nisu prenosivi na tržištu kapitala porezni obveznik je obvezan u roku 8 dana o dana otuđenja isto prijaviti Poreznoj upravi. U tom slučaju će Porezna uprava dostaviti poreznom obvezniku rješenje o plaćanju poreza.

te da su ostvareni u roku od 2 godine od dana nabave) i za pripadajuće troškove⁴ po stopi od 10%. Uz 10% poreza na kapitalni dobitak, ovisno o mjestu prebivališta poreznog obveznika, plaća se i prirez. Kod diskontnih vrijednosnih papira dohodak od kapitala utvrđuje se u visini razlike između nabavne vrijednosti (otkupne vrijednosti pri emisiji) i realizirane vrijednosti pri dospijeću ako porezni obveznik drži vrijednosni papir do njegova dospijeća.

Dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka ostvarenih od ulaganja finansijske imovine u portfelje, sukladno propisu koji uređuje tržište kapitala, utvrđuje se u trenutku realizacije prinosa iz portfelja umanjenog za troškove upravljanja portfeljem (neto prinos). Kod utvrđivanja neto prinosa izuzimaju se primici od dividendi ili udjela u dobiti, odnosno primici od kamata, po osnovi kojih je već plaćen porez na dohodak, te primici od kamata na obveznice, osim onih kamata na obveznice koje su ostvarene temeljem ulaganja investicijskog društva za račun portfelja zbirno za račun svih klijenata (fizičkih i pravnih osoba).

Porezni obveznik je obvezan voditi evidenciju istovrsne finansijske imovine po metodi uzastopnih cijena (FIFO-first in first out) odnosno otuđenju imovine prema kronološkom redu stjecanja.

8.1 Primjer 1

Otuđenje finansijske imovine stečene tijekom 2023. godine

Klijent iz Zagreba je stekao 200 dionica u siječnju 2023. po cijeni od 2.000,00 eur= 10 eur/1 dionica. U rujnu 2023. je sklopio ugovor o prodaji tih 200 dionica po cijeni od 15,00 eur= 3000,00 eur. Izračun obveze za porez na kapitalni dobitak treba obaviti na način prikazan u nastavku:

Nabavna vrijednost dionica= 2.000,00

Prodajna vrijednost dionica= 3.000,00

Kapitalni dobitak= 1.000,00

Izračun poreza na kapitalnu dobit:

Kapitalni dobitak x 10% = Iznos poreza 1.000,00*10% = 100,00

Iznos poreza x 18% = Iznos priresa 100,00*18% = 18,00

Ukupna obveza= Porez + prirez 100,00+18,00 = 118,00

9. Izvješćivanje Porezne uprave - popunjavanje JOPPD obrasca i univerzalnog naloga za plaćanje

Izvješćivanje PU se provodi samo u slučaju kada je porezni obveznik u prethodnoj godini ostvario kapitalni dobitak koji podliježe oporezivanju porezom na dohodak od kapitala. Ako umanjenje kapitalnih dobitaka za ostvarene kapitalne gubitke rezultira kumuliranim kapitalnim gubitkom u prethodnoj godini, tada ne postoji obveza izvješćivanja putem Obrasca JOPPD.

Primatelji kapitalnih dobitaka kojima je ukupni kapitalni dobitak manji od 17,90 eur ne moraju podnositи JOPPD obrazac.

⁴ Pripadajućim troškovima se smatraju naknade brokera, depozitorija, burze i sl.

a) Popunjavanje JOPPD obrasca na temelju Primjera 1.

MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA

OBRAZAC JOPPD
- stranica A-

I Z V J E Š Ć E

o primicima, porezu na dohodak i prirezi te doprinosima za obvezna osiguranja

na dan 28.02.2024.

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	23365	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1.	PODΝOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1.	Naziv/ime i prezime	Ivo Ivić			
2.	Adresa	Zagrebačka 11, 10 000 Zagreb			
3.	Adresa elektroničke pošte	xy@gmail.com			
4.	OIB	111155553336			
5.	Oznaka podnositelja	4			
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAĆUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAĆUNANOG PREDUJMA POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK				IZ N O S (u eurima i centima)
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1.+1.2.)				
1.1.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (plaća)				
1.2.	Ukupan zbroj stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka/osiguranika (mirovina)				
2.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala				118,00
3.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava i posebnih vrsti imovine				
4.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja				
5.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak				
6.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata				

-stranica B-

Rb. 1.	2. Šifra općine/gr ada prebivališ ta/boraviš ta	4. OIB stjecatelja/ osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelj a/osigura nika	7.1. Obveza dodatnog doprinos za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mj. U osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupno sati rada prema kojima se radi obračun	10.0 Ukupni neodraženi sari rada	11. Iznos primitka (oporeziv)	12.1. Doprin os za mirovi nsko osigur anje
	3. Šifra općine/gr ada rada	5. Ime i prezime stjecatelja	6.2. Oznaka primitka/ obveze doprinos a	7.2. Obveza posebnog doprinos za poticanje zapošljavanja osobe s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s pola radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinos	12.2. Doprin os za mirovi nsko II. stup
1.	01333	111155553 336	1001	0	0	0	0	1000,00	0,00
	00000	Ivo Ivić	1006	0	0	1.1.2023	31.12.2023	0,00	0,00

12.3. Doprinos za zdravstven o osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanj e	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osig. koji se računa s povećanim trajanjem (II stup)	12.9. Poseba n doprino s za osobu s invalidit etom	13.2. Izdatak- uplačeni doprinos za mirovinsko osig.	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunan og poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivo g primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračun ani primitak od nesam. Rada (plaća)
12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osig. koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstven e zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunan og prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoporezivo g primitka	16.2. Iznos za isplatu	
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0	1	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	1.000,00	18,00	0,00	882,00	

JOPPD obrazac u kojem se iskazuju primici od kapitalnih dobitaka podnosi se na godišnjoj razini. Obrazac JOPPD treba označiti oznakom zadnjeg dana godine za koju se podnosi. Npr. za 2023. godinu obrazac JOPPD treba dostaviti PU do 28.02.2024. s oznakom 23365 do kada je potrebno izvršiti i plaćanje poreza na dohodak od kapitala i pripadajućeg priteza.

U polje „Vrsta izvješća“ se upisuje oznaka 11 jer fizička osoba i/ili financijski posrednik u ime i za račun poreznog obveznika podnosi izvješće o dohotku ostvarenom po osnovi kapitalnih dobitaka. Oznaku 12 je potrebno primijeniti kod podnošenja ispravka već podnesenog JOPPD obrasca pod oznakom 11, dok se oznaka 13 koristi kada se dopunjaju podaci iskazani na JOPPD obrascu pod oznakom 11.

U polje „Oznaka podnositelja“ se upisuje 4 budući se radi o fizičkoj osobi.

U polje „Oznaka načina isplate“ s upisuje: oznaka 0 - Nema isplate; oznaka 1 - Isplata na tekući račun; oznaka 2 - Isplata na žiro račun; oznaka 3 - Ostale bezgotovinske isplate na račune sukladno posebnim

propisima; oznaka 4 - Isplata u gotovini; oznaka 5 - Davanje u naravi; oznaka 6 - Naplata primitka u ovršnom postupku; 7 - Isplate putem obračunskih plaćanja.

Za označavanje stjecatelja dohotka od kapitalnih dobitaka pod točkom 6.1. B stranice JOPPD obrasca koriste se šifre iz skupine 1001-1004 (Prilog 2. JOPPD obrasca):

1001	Stjecatelj primitka od kojega se utvrđuje dohodak od kapitala
1002	Stjecatelj primitka od kojega se utvrđuje dohodak od kapitala, a pri obračunu primjenjuje se porezna stopa propisana odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja
1003	Stjecatelj primitka od kojega se utvrđuje dohodak od kapitala ostvaren iz inozemstva ili druge države članice EU
1004	Stjecatelj primitka od kojega se utvrđuje dohodak od kapitala ostvaren izravno iz inozemstva ili druge države članice EU, a pri obračunu primjenjuje se porezna stopa propisana odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Za označavanje vrste primitka pod točkom 6.2. B stranice JOPPD obrasca koristi se šifra 1006 koja se odnosi na primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih primitaka (Prilog 3. JOPPD obrasca).

Porez na kapitalnu dobit uplaćuje se u korist računa grada/općine prema prebivalištu poreznog obveznika. Na nalozima za plaćanje u polje „model“ upisuje se broj modela HR68, a u polje „poziv na broj primatelja“ upisuje se: brojčana oznaka vrste poreza i prikeza (4 znamenke) – OIB poreznog obveznika – oznaka izvješća JOPPD obrasca (5 znamenaka).

b) Popunjavanje univerzalnog naloga za plaćanje

Upisuje se iznos s točke V.2. JOPPD obrasca- stranica A

Broj JOPPD-a

Upisuje se IBAN grada/općine

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):	Hitno: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: H R K Iznos: <input type="text"/>
IBAN ili broj računa platitelja:	<input type="text"/>
Model:	<input type="text"/> Poziv na broj platitelja: <input type="text"/>
IBAN ili broj računa primatelja:	HR XX 1001005XXXXXX XXXXX
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa):	Model: HR 6 8 Poziv na broj: OIB poreznog obveznika 23365 Šifra namjene: <input type="text"/> Opis plaćanja: Porez na dohodak i prikez porezu na dohodak po osnovi primitaka od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala Datum izvršenja: <input type="text"/>
Račun poreza na dohodak grada/općine	BIC/ili naziv banke primatelja: <input type="text"/> Primatelj (osoba): <input type="checkbox"/> Fizička <input type="checkbox"/> Pravna <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Pečat korisnika PU <input type="text"/> Potpis korisnika PU <input type="text"/> Valuta pokrića: <input type="text"/> Troškovna opcija: <input type="checkbox"/> BEN <input type="checkbox"/> SHA <input type="checkbox"/> OUR

Obr. HUB 3 -

10. Evidencija financijske imovine

Porezni obveznik koji ostvaruje dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka, obvezan je voditi evidenciju istovrsne financijske imovine po metodi uzastopnih cijena (FIFO). Na identičan način evidenciju vode financijski posrednici (banke, investicijska društva itd.) ako su preuzeли obvezu vođenja iste ime i za račun poreznog obveznika – imatelja financijske imovine.

Primjer vođenja evidencije istovrsne financijske imovine:

Datum stjecanja	Količina	Nabavna vrijednost	Datum otuđenja imovine	Način otuđenja	Količina	Stanje	Prodajna cijena	Realizirani prinosi	Kapitalni dobitak ili gubitak
2.1.2019	1.000	100,00							
-	-	-	15.1.2019	prodaja	20	980	120,00	2.400,00	400,00
-	-	-	2.2.2019	prodaja	260	720	120,00	31.200,00	5.200,00
-	-	-	29.3.2019	prodaja	50	670	110,00	5.500,00	500,00
-	-	-	13.5.2019	prodaja	100	570	90,00	9.000,00	-1.000,00
-	-	-	27.5.2019	prodaja	150	420	110,00	16.500,00	1.500,00
-	-	-	7.6.2019	prodaja	150	270	80,00	12.000,00	-3.000,00
-	-	-	17.7.2019	prodaja	25	245	100,00	2.500,00	0,00
-	-	-	1.8.2019	prodaja	50	195	110,00	5.500,00	500,00
-	-	-	6.9.2019	prodaja	70	125	120,00	8.400,00	1.400,00
-	-	-	20.12.2019	prodaja	125	0	90,00	11.250,00	-1.250,00

Evidencija prometa financijskih instrumenata i ostvarenih kapitalnih dobitaka i gubitaka je podloga za utvrđivanje obveze poreza na dohodak od kapitala. Nakon što zaprimi evidencije financijske imovine sa svih izvora, porezni obveznik obračunava porez i prirez te sastavlja obrazac JOPPD. Poreznu obvezu podmiruje do kraja veljače tekuće godine za prethodnu te istodobno s uplatom predaje JOPPD obrazac nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

Obračunati porez na dohodak od kapitala smatra se konačnim porezom i isti se ni u kojem slučaju ne uključuje u godišnju poreznu prijavu.

11. Uloga financijskih posrednika/SKDD-a

Opcionalno, utvrđivanje dohotka od kapitala te obračun poreza na dohodak od kapitala i izvješćivanje Porezne uprave o istom može u ime i za račun poreznog obveznika – imatelja financijske imovine preuzeti financijski posrednik.

Također, porezni obveznik – imatelj financijske imovine može izabrati da SKDD vodi evidenciju istovrsne financijske imovine, utvrđuje dohodak od kapitala te obračunava porez na dohodak od kapitala i o istom izvješćuje Poreznu upravu za cijelokupnu financijsku imovinu. U tom slučaju financijski posrednik

odnosno sam porezni obveznik za kapitalne dobitke ostvarene u inozemstvu bez tuzemnog posrednika, dužni su dostavljati SKDD-u sve podatke bitne za utvrđivanje poreza na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka, a osobito podatke o stanju istovrsne finansijske imovine na početku i na kraju obračunskog razdoblja, kao i podatak o ostvarenim kapitalnim dobicima koji ne podliježu oporezivanju. Navedeni podaci dostavljaju se SKDD-u najkasnije do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

SKDD je dužan do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu poslati obračun poreza poreznom obvezniku sa svim podacima temeljem kojega je napravljen obračun. Prema navedenom obračunu porezni obveznik je obvezan uplatiti porez do kraja veljače tekuće godine. U istom roku SKDD je dužan Poreznoj upravi dostaviti JOPPD obrazac.

Ako porezni obveznik osporava obračun SKDD-a, može samostalno Poreznoj upravi dostaviti JOPPD u propisanom roku te priložiti evidenciju istovrsne finansijske imovine po metodi FIFO, kao i ostalu dokumentaciju kojom se može dokazati stanje drugačije od stanja koje je utvrdila SKDD. Porezna uprava će, nakon utvrđivanja činjeničnog stanja, ili prihvati izvješće i o tome izvijestiti SKDD ili zaprimljeno izvješće odbiti rješenjem.

12. Međunarodni ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Međunarodni ugovori po snazi su iznad nacionalnih poreznih propisa tako da je u slučaju hrvatskih rezidenata koji ostvaruju kapitalne dobitke iz inozemstva, kao i nerezidenata koji ostvaruju kapitalne dobitke u RH, potrebno za svrhe oporezivanja prvenstveno primijeniti odredbe navedenih ugovora. Ako ne postoji međunarodni ugovor između RH i druge relevantne države, tada se primjenjuju odredbe hrvatskih propisa. Prema najvećem broju međunarodnih ugovora što ih primjenjuje RH, kapitalni dobici oporezuju se samo u državi rezidentnosti poreznog obveznika. No, svaki međunarodni ugovor potrebno je sagledati odvojeno zbog mogućih iznimaka od navedenog pravila, te se zbog toga preporuča da u slučaju informiranja klijenata o pravu oporezivanja prema međunarodnim ugovorima svakako traži prethodno mišljenje Ureda za poreze Grupe.

13. Godišnja prijava poreza na dohodak

Utvrđeni i plaćeni porez na dohodak po osnovi kapitalnih dobitaka smatra se konačnim porezom i nije propisana obveza podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak po ovoj osnovi.